

Yli 100 000 työpaikkaa vaarassa - Suomi tarvitsee matkustusta!

Suomalaiset eri matkailualojen tahot kokosivat joukkonsa yhteiseen mielenilmaukseen torstai-iltapäivällä 24.9. Eduskuntatalon edustalle. Tilaisuus oli toimialan hätähuuto Suomen hallitukselle. Tilaisuudessa kuultiin puheenvuoroja koronaepidemian kouriintuntuvista vaikutuksista matkailuyrityksiin. Samalla esiteltiin Suomen hallitukselle ja kansanedustajille laadittu avoin kirje matkailutoimijoiden ajatuksista ja vaatimuksista matkailuteollisuuden ahdingon helpottamiseksi ja alan pelastamiseksi sekä koko suomalaisen yhteiskunnan hyvän tulevaisuuden varmistamiseksi. Avoimessa kirjeessä pyydettiin seuraavia toimia nopealla aikataululla:

- 1) **Matkailualan yritykset tarvitsevat kiireellisesti jatkoa taloudelliselle tuelle.** Matkailuala vastaa lähes kolmesta prosentista Suomen bruttokansantuotteesta ja työllistää noin 29 000 yritystä ja 142 000 suomalaista. Alan kansantaloudellinen merkitys on yhtä suuri kuin metsäteollisuuden. Aiemmin menestynyt, elinvoimainen matkailuala haluaa jatkaa Suomessa, ja siksi se tarvitsee sekä toimintamahdollisuudet viisaan matkustusrajoituspolitiikan avulla että nopeaa ja konkreettista taloudellista tukea koronan aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi. **Valmistelussa olevan elvytyspaketin tulee ottaa huomioon matkailusektorin kriittinen tilanne ja tukea alaa koronakriisin yli.**
- 2) **Suomen tulee ottaa käyttöön kolmeportainen liikennevalomalli,** joka mahdollistaa vastuullisesti toteutetun ja terveysturvallisen matkustuksen Suomeen. **Vihreän kategorian** lisäksi Suomen tulee ottaa käyttöön (Euroopan komission suosituksen mukaisesti) **keltainen kategoria** esimerkiksi ilmaantumisluvuilla 25–80 tapausta/100 000 ihmistä/14 vrk. Tähän kategoriaan kuuluvista maista ja alueista Suomeen tulee voida matkustaa negatiivisella testituloksella ilman karanteenia. Tällä hetkellä korkean riskin maista tulevilta, ilman negatiivista testitulosta matkustavilta matkustajilta on saatu positiivinen testitulos noin yhdellä prosentilla matkustajista. Negatiivinen testitulos lähtömaassa laskee tuon luvun minimiin. Korkean riskin maat, **punainen kategoria**, on voitava identifioida erikseen ja yli 80 tautitapauksen kohdalla kaksivaiheinen testaus on todennäköisesti toimiva malli.
- 3) **Matkustamista säätelevä viestintä pitää saada välittömästi yhtenäiseksi.** Tällä hetkellä matkailualaa koskevaa ohjeistusta antavat lukuisat eri tahot - STM, THL, Rajavartiolaitos, ulkoministeriö ja aluehallintoviranomaiset. Korona-ajan viestinnällinen tilkkutäkki on mahdoton malli niin matkailualalle kuin asiakkaille, kansalaisille. Viestintä pitäisi nykyistä enemmän keskittää ja sen pitäisi olla asiakaslähtöistä ja havainnollista.

Jotta viestintä on kaikilta osin todenperäistä, tarvitaan myös tutkimustietoa matkustusrajoitusten vaikutuksista tautitilanteen kehitykseen.

- 4) **Matkailualan syyllistäminen tulee lopettaa välittömästi.** Koronakriisin aikana matkustaminen on stigmatisoitu täysin suhteettomasti koronakriisin todellisuuteen nähden. Korona on keskusteluissa politisoitunut. Uhkakuvien luomisesta tulee siirtyä vastuulliseen politiikkaan, joka keskittyy terveyden turvaamiseen ja tukee taloutta.

Matkailutoimijat ovat jo koronapandemian alkuvaiheessa ottaneet käyttöön kattavia terveysturvallisuustoimia. Vastuulliseen matkustamiseen on kyllä keinoja, jos sen mahdollistamiseen on tahtoa. Näistä ja muista matkustuksen käynnistämisen edellytyksistä matkailualan toimijat toivovat voitavan käydä jatkossa kuukausittaista dialogia Suomen hallituksen kanssa, kunnes tilanne normalisoituu.

Suomalainen matkailuala on päivä päivältä lähempänä katastrofia. Suomen tiukka ja poukkoileva matkustusrajoituspolitiikka tekee mahdottomaksi vastuullisen matkustamisen ja matkojen suunnittelun ja uhkaa ajaa kymmenet tuhannet alalla työskentelevät ihmiset työttömyyteen. Tarpeettomaksi leimattu vapaa-ajanmatkustus on kymmenille tuhansille suomalaisille vastuullisesti ja huolella rakennettu elinkeino, joka tarjoaa työtä myös alueilla, joissa työttömyys muuten on korkea. Kyse on matkatoimistoista, linja-autoyhtiöistä, hotelleista, tapahtumateollisuudesta, oppaista, hiihtokeskuksista, ravintolapalveluista, lentoyhtiöistä, matkanjärjestäjistä, laivayhtiöistä ja monista, monista muista suomalaista yhteiskuntaa pystyssä pitävistä yhtiöistä ammattilaisineen.

Matkustusrajoituspolitiikasta kärsivät myös suomalaiset vientiyritykset, joiden markkinat ovat maailmalla. Uusia kauppoja ei tehdä virtuaalisesti, eikä järjestelmiä asenneta tai huolleta etänä. Vientiyrityksille työmatkustus on olennainen osa liiketoimintaa ja sen kasvattamista. Suomi elää viennistä.

Matkailuala on tehnyt valtavasti töitä terveysturvallisen ja vastuullisen matkustamisen mahdollistamiseksi, samalla kun Suomi on valinnut sulkemisen ja pitkäaikaisten karanteenien sekä epäselvän viestinnän tien. Tuo tie johtaa matkailualan romahdukseen, ja sen vaikutukset tulevat näkymään suomalaisessa yhteiskunnassa vuosia, ellei vuosikymmeniä.

11.9. hallitus päätti korkeamman ilmaantumisluvun matkustusrajoituspolitiikasta. Tämä oli askel oikeaan suuntaan. Se oli kuitenkin riittämätön suhteessa Euroopan komission yleiseurooppalaiseen suositukseen, joka on 50 ilmaantumisraja/100 000 ihmistä/kahden viikon kuluessa. Samalla Suomi käytännössä päätti sulkea rajat kaikilta mailta, jotka ylittävät kahdenkymmenenviiden ilmaantumisrajan. Suomi ei siis tee eroa matalan ja korkean riskin alkuperämaille, vaan niputtaa esimerkiksi Ruotsin (ilmaantumisluku 26) ja Espanjan (310) yhtäläisen riskin maiksi. Tällainen politiikka on lyhytnäköistä.

Suomi tarvitseekin huolellisesti mietityn matkustusrajoituspolitiikan, joka arvioi terveysturvallisuusriskin uskottavasti ja antaa Suomelle ja suomalaisille mahdollisuuden säilyttää elinkeinonsa ja turvata perheidensä henkinen ja taloudellinen hyvinvointi. Meillä ei ole vaihtoehtoa. Suomi tarvitsee matkustusta!